LANDBOUW ALLIANTIE

BOER · VOEDSEL · NATUUR · SAMENLEVING · TOEKOMST

DE OPLOSSING VOOR HET NEDERLANDSE STIKSTOFBELEID

Het moet en kan anders

Landbouw Alliantie

Persconferentie Nieuwspoort | 13 oktober 2026

Een gezamenlijke route naar een vitaal platteland, behoud van Nederlandse voedselproductie en perspectief voor boeren.

EEN ALTERNATIEF VOOR HET NEDERLANDSE STIKSTOFBELEID

Aanleiding

De informatiebijeenkomsten 'De brief moet van tafel' vormden de opmaat naar een gezamenlijk initiatief vanuit de agrarische sector. Tijdens deze bijeenkomsten werden in totaal 15.000 boeren en andere belangstellenden ontvangen. De grote opkomst benadrukte de grote zorgen over het voorgenomen stikstofbeleid en de gevolgen daarvan voor de Nederlandse landbouw. Tijdens de bijeenkomsten werd ook al een eerste inkijkje gegeven in de ontwikkeling van een alternatief plan.

Dit initiatief kreeg een vervolg in de Landbouw Alliantie, een samenwerking van Agractie, DDB, NMV en NVP, met ondersteuning van Boeren Met Toekomst en Vee&Logistiek Nederland. Op 13 oktober 2026 presenteerde de Landbouw Alliantie tijdens een persconferentie in Nieuwspoort haar visie en een alternatief voor het Nederlandse stikstofbeleid. Daarmee maakte de Alliantie de stap van kritiek op het voorgenomen beleid naar het presenteren van concrete oplossingen.

De Landbouw Alliantie maakt zich grote zorgen over de gevolgen van het voorgenomen stikstofbeleid voor Nederlandse boeren, de voedselproductie en de toekomst van het platteland. Tegelijkertijd onderschrijft de Alliantie het belang van natuurbehoud en, waar nodig, natuurverbetering. De discussie gaat volgens de Alliantie dan ook niet over de vraag óf maatregelen nodig zijn, maar over welke maatregelen noodzakelijk zijn, waarop die noodzaak is gebaseerd en of ze aantoonbaar bijdragen aan het gewenste resultaat.

Volgens de Landbouw Alliantie wordt het huidige beleid te sterk gestuurd door modellen, berekende stikstofdepositie en generieke reductiedoelstellingen. De feitelijke toestand van de natuur, de oorzaken van eventuele problemen en de effectiviteit van maatregelen moeten veel nadrukkelijker leidend zijn.

Daarom presenteerde de Landbouw Alliantie een andere aanpak, waarin natuurbehoud en natuurverbetering samengaan met perspectief voor boeren en behoud van de Nederlandse voedselproductie.

Daarbij onderscheidt de Alliantie twee sporen:

1. Een betere, gebiedsgerichte onderbouwing van noodzakelijke natuurmaatregelen, gebaseerd op de feitelijke natuurtoestand en de oorzaken van eventuele verslechtering
2. Een concrete route om de vastgelopen vergunningverlening weer op gang te brengen, zodat boeren en andere ondernemers niet jarenlang in onzekerheid blijven

De voorstellen zijn gebaseerd op een analyse van het huidige stikstofbeleid en bevatten concrete oplossingsrichtingen voor natuurbeleid, emissiereductie en vergunningverlening.

NEE tegen maatregelen zonder aantoonbare noodzaak. JA voor wat aantoonbaar werkt.
Het moet en kan anders.

Het alternatief in twee punten:

1. Stel de feiten centraal.
Bepaal per natuurgebied de feitelijke toestand, de oorzaken van eventuele problemen en welke maatregelen aantoonbaar nodig zijn.

2. Herstel de vergunningverlening.
Voer met spoed een drempelwaarde of een systeem van significantiestroken in, zodat de vergunning-verlening weer op gang komt.

Wat levert deze aanpak op?
Met deze aanpak komt Nederland weer van het slot. Er ontstaat ruimte voor investeringen, verduurzaming en bedrijfsontwikkeling. Niet alleen voor boeren, maar ook voor andere economische sectoren. De daarmee gepaard gaande verduurzaming en gericht en effectief natuurbeheer dragen bij aan het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van de natuur.

Het belang van de Nederlandse landbouw en voedselproductie

1. Nederland is een landbouwland – en dat is niet toevallig

Nederland heeft veel boeren en een omvangrijke voedselproductie. Dat is niet alleen het resultaat van economische ontwikkeling of politieke keuzes. Nederland ligt in een vruchtbare delta. Onze bodem, de beschikbaarheid van water, het gematigde klimaat en de ligging aan de monding van grote rivieren maken grote delen van Nederland van oudsher geschikt voor landbouw en voedselproductie. Generaties boeren hebben die natuurlijke uitgangspositie gecombineerd met kennis, ondernemerschap, waterbeheer, infrastructuur en technologische ontwikkeling. Daardoor is in Nederland een zeer productieve en kennisintensieve landbouw ontstaan.

Nederlandse boeren behoren tot de internationale top als het gaat om efficiënte voedselproductie en hoge standaarden. De sector heeft bovendien voortdurend geïnvesteerd in innovatie en aanpassing op het gebied van onder meer milieu, klimaat en dierenwelzijn.

Nederland heeft daarnaast een sterke internationale kennispositie. Studenten, wetenschappers en deskundigen uit de hele wereld komen naar Wageningen om kennis op te doen over landbouw en voedselproductie.

Een forse krimp van de veestapel, zoals voorzien in de plannen van het huidige kabinet, heeft niet alleen gevolgen voor boeren, maar ook voor de economie, de werkgelegenheid, onze voedselproductie en de leefbaarheid van het platteland. De vraag is of bij deze beleidskeuzes voldoende rekening is gehouden met de maatschappelijke en economische gevolgen en met wat Nederland daarmee dreigt te verliezen. Willen we het risico lopen dat een internationaal toonaangevende sector, die in generaties is opgebouwd en van grote betekenis is voor een vitaal platteland, deels verloren gaat?

2. Boeren vormen de ruggengraat van onze voedselproductie

De Landbouw Alliantie komt primair op voor boeren en hun toekomstperspectief. Maar wat Nederlandse boeren raakt, raakt veel meer dan hun bedrijven. Boeren vormen de basis van onze voedselproductie. Rond die bedrijven staat een omvangrijke keten van toeleveranciers, loonwerkers, transporteurs, dierenartsen, voerleveranciers, machinebouwers, verwerkers en andere bedrijven. De landbouw is daarmee van grote betekenis voor de economie, de werkgelegenheid, het landschap en de leefbaarheid van het platteland.

Juist daarom is het opmerkelijk dat bij het voorgenomen stikstofbeleid een integrale sociaaleconomische impactanalyse ontbreekt. Wat betekenen de plannen voor de continuïteit van boerenbedrijven, de werkgelegenheid, de voedselproductie, de betaalbaarheid van voedsel en de leefbaarheid van het platteland? En welke gevolgen heeft een mogelijke krimp van de Nederlandse landbouw voor de economie en de samenleving? Zonder deze gevolgen vooraf in kaart te brengen, kan niet zorgvuldig worden beoordeeld of de voorgestelde maatregelen proportioneel zijn en of de maatschappelijke kosten opwegen tegen de verwachte opbrengsten.

Maar uiteindelijk begint bij de boer iets nog fundamentelers: ons voedsel. Daarmee raakt landbouwbeleid ook de vraag waar en hoe we in de toekomst ons voedsel produceren, hoe afhankelijk we daarbij van andere landen willen zijn en hoe beschikbaar en betaalbaar voedsel blijft. Uit recent uitgevoerd onderzoek blijkt dat deze onderwerpen ook maatschappelijk leven. Zo beschouwt 70% van de Nederlanders de Nederlandse voedselzekerheid als kwetsbaar. Uit het Nationaal Vleesonderzoek 2026 blijkt dat 69% van de Nederlanders het belangrijk vindt dat Nederland een sterke eigen vleessector behoudt.

Het gaat dus om veel meer dan alleen de toekomst van boerenbedrijven. Wat de boer raakt, raakt onze voedselproductie, onze economie en ons platteland. En daarmee uiteindelijk de hele samenleving.
Die laatste twee zinnen vormen een duidelijke conclusie, zonder de argumenten uit de eerste alinea opnieuw uit te leggen. Bovendien sluit dit aan bij de bredere boodschap van Landbouw Alliantie.

3. Wat uit Nederland verdwijnt, verdwijnt niet vanzelf uit de wereld

De Nederlandse landbouw behoort op verschillende terreinen tot de internationale top. Dankzij gunstige natuurlijke omstandigheden, kennis, innovatie en een efficiënte productiewijze kan Nederland op relatief beperkte ruimte veel voedsel produceren. Dat is een positie die in generaties is opgebouwd en waarmee zorgvuldig moet worden omgegaan.

Wanneer de Nederlandse voedselproductie afneemt, betekent dat niet dat de wereldwijde vraag naar voedsel afneemt. Productie kan zich verplaatsen naar andere landen, waar de omstandigheden en productiestandaarden veelal minder zijn. Verschillen in productiviteit, grondgebruik, milieu, klimaat en dierenwelzijn kunnen daarbij grote gevolgen hebben. Minder voedselproductie in Nederland betekent dus geen verbetering voor natuur, milieu of klimaat.

Ook internationaal groeit de aandacht voor de bredere betekenis van landbouw en voedselproductie. De wetenschappelijke discussie rond de Dublin Declaration[1] en de Denver Call for Action[2] benadrukt dat landbouw en veehouderij niet uitsluitend vanuit één afzonderlijk aspect moeten worden beoordeeld. Hun betekenis moet worden bezien binnen een bredere ecologische, nutritionele en sociaaleconomische context.

Die bredere benadering zien we ook terug in het Europese landbouwbeleid. De Europese Commissie benadrukt steeds nadrukkelijker het strategische belang van een sterke Europese landbouw en voedselproductie. Voedselzekerheid, concurrentiekracht, strategische autonomie en het behoud van de eigen productiecapaciteit krijgen daarbij meer aandacht. In haar Vision for Agriculture and Food uit februari 2025 onderstreept de Commissie het belang van een concurrerende, toekomstbestendige landbouwsector die voedsel blijft produceren binnen Europa.

Deze ontwikkeling is relevant voor de beleidskeuzes die Nederland nu maakt. Terwijl Europa het strategische belang van de eigen voedselproductie nadrukkelijker onderkent, kunnen de plannen van het Nederlandse kabinet leiden tot een aanzienlijke vermindering van de nationale productiecapaciteit.
De Landbouw Alliantie vindt daarom dat bij ingrijpende beleidsmaatregelen niet alleen moet worden gekeken naar de effecten binnen Nederland, maar ook naar de gevolgen voor de voedselproductie en de mogelijke verplaatsing daarvan naar het buitenland. Daarbij moeten de ecologische, economische en maatschappelijke gevolgen integraal worden meegewogen.

4. Natuur én voedselproductie

De Landbouw Alliantie onderschrijft het belang van de natuur en waar nodig, natuurverbetering. Ook verdere verbetering van de landbouw blijft noodzakelijk. Het verschil met het kabinet zit daarom niet zozeer in de doelstellingen, maar in de manier waarop wordt vastgesteld welke maatregelen nodig en effectief zijn. Natuur, milieu, klimaat en dierenwelzijn doen ertoe. Maar voedselproductie, voedselzekerheid, betaalbaarheid, economie, leefbaarheid van het platteland en de continuïteit van boerenbedrijven doen dat óók.

Ingrijpend beleid vraagt daarom om een integrale afweging. De boodschap van de Landbouw Alliantie is niet: natuur óf boeren, maar natuur én voedselproductie.

WAAROM DE HUIDIGE STIKSTOFAANPAK MOET VERANDEREN

5. Eerst de diagnose. Dan het behandelplan.

De kern van het verschil kan eenvoudig worden uitgelegd met de metafoor van een arts. Een arts schrijft niet eerst een zware behandeling voor om daarna te onderzoeken wat de patiënt precies mankeert.

Eerst wordt vastgesteld wat er aan de hand is. Vervolgens wordt onderzocht waardoor het probleem wordt veroorzaakt. Daarna wordt bepaald welke behandeling nodig is. En vervolgens wordt gekeken of de

[1] Leroy, F., Smith, N. W., Adelbrecht, S., & Ederer, P. (2023). The Dublin Declaration of Scientists on the Societal Role of Livestock. Animal Frontiers, 13(2), 3–5. doi.org
[2] Expert Panel of the Second International Summit. (2025). The Denver Call for Action. Animal Frontiers, 15(1), 8–9. doi.org

behandeling daadwerkelijk werkt. Voor natuurbeleid zou volgens de Landbouw Alliantie dezelfde logica moeten gelden: METEN → DIAGNOSE → OORZAAK → MAATREGEL → EFFECT METEN

De kern van de kritiek op het kabinetsbeleid is dat modelberekeningen een te bepalende rol spelen, terwijl de feitelijke natuurtoestand en de specifieke oorzaken van eventuele natuurproblemen per gebied onvoldoende leidend zijn bij het bepalen van maatregelen. Eerst vaststellen wat er aan de hand is. Dan vaststellen waardoor dat wordt veroorzaakt. Vervolgens bepalen welke maatregel aantoonbaar nodig is. En daarna meten of die maatregel daadwerkelijk het gewenste resultaat oplevert. Wij zijn niet tegen behandeling. Wij willen zeker weten dat het de juiste behandeling is.

NEE tegen maatregelen zonder aantoonbare noodzaak. JA voor wat aantoonbaar werkt.

6. De natuur kent niet één ontwikkeling

Er zijn talrijke natuurgebieden in Nederland waar het goed gaat. Tegelijkertijd zijn er gebieden waar de natuur onder druk staat en verbetering nodig is. De oorzaken verschillen per gebied. Soms speelt de waterhuishouding een belangrijke rol, soms het natuurbeheer of andere drukfactoren. Ook stikstof kan een rol spelen. Daarom moet de feitelijke toestand van de natuur per gebied leidend zijn bij het bepalen welke maatregelen noodzakelijk en effectief zijn.

De inhoudelijke analyse van de Landbouw Alliantie stelt daarom niet dat stikstof nergens een probleem is. De Landbouw Alliantie erkent dat de natuur in sommige gebieden verbeterd moet worden De centrale vraag is: welke drukfactor speelt waar een doorslaggevende rol en welke maatregel is daar aantoonbaar effectief?

Daarmee ontstaat een centrale gedachte:

- Niet één trend
- Niet één oorzaak
- Dus ook niet één oplossing

7. Modellen zijn een hulpmiddel, geen diagnose

In de huidige stikstofaanpak spelen modellen, berekende depositie en kritische depositiewaarden een belangrijke rol. De Landbouw Alliantie is er op tegen dat wanneer berekende waarden te veel bepalend worden voor de beoordeling van de feitelijke natuurtoestand. Een model kan informatie geven. Maar een model is niet hetzelfde als een waarneming in een natuurgebied. En een berekende overschrijding van een kritische depositiewaarde is niet automatisch een volledige diagnose van de oorzaken van een natuurprobleem. Daarom wil de Landbouw Alliantie de feitelijke natuurtoestand op basis van waarnemingen en monitoring veel nadrukkelijker centraal stellen. Daarbij moet worden gekeken naar:

Wat is de feitelijke toestand van het natuurgebied?
↓
Welke doelen worden daar (nog) niet gehaald?
↓
Welke drukfactoren veroorzaken dat?
↓
Welke maatregel werkt aantoonbaar?
↓
Welke maatregel is daarvoor noodzakelijk?
↓
Treedt vervolgens het gewenste effect op (natuurbehoud en verbetering)?

Onder deze vragen krijgen NDA's, KDW, hydrologie, depositie, modellen en referentiejaren hun inhoudelijke plaats. De techniek ondersteunt de analyse. De techniek is niet de diagnose zelf.

EEN ANDERE AANPAK VOOR NATUURBEHOUD EN NATUURVERBETERING

8. Nieuwe Natuurdoelanalyses en beheerplannen

De Landbouw Alliantie wil niet alleen aangeven wat volgens haar niet goed gaat. Er moet een alternatief zijn. De eerste stap is het opnieuw en beter analyseren van de situatie in de natuurgebieden. Daarom wordt voorgesteld om nieuwe Natuurdoelanalyses op te stellen uitgaande van realistische doelstellingen en met feiten en waarnemingen als belangrijk vertrekpunt voor alle partijen.

Daarop moeten nieuwe beheerplannen worden gebaseerd. Die kunnen maatregelen bevatten binnen het natuurgebied, bijvoorbeeld op het gebied van hydrologie, waterkwaliteit of beheer. En wanneer uit de analyse blijkt dat drukfactoren van buiten het gebied aantoonbaar bijdragen aan het probleem, kunnen ook bronmaatregelen buiten het gebied nodig zijn. Deze systematiek vormt de basis van het voorgestelde alternatief.

De volgorde wordt:

FEITEN → DIAGNOSE → OORZAKEN → GERICHTE MAATREGELEN → EFFECT METEN

Daarmee krijgt ook JA voor wat aantoonbaar werkt concrete betekenis. Wanneer hydrologie het probleem is, pak de hydrologie aan. Wanneer waterkwaliteit bepalend is, pak de waterkwaliteit aan. Wanneer beheer

het probleem is, verbeter het beheer. Wanneer stikstof aantoonbaar een bepalende factor is, neem dan maatregelen die daarop gericht zijn. En meet vervolgens of de maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan het beoogde natuurbehoud of de noodzakelijke natuurverbetering.

9. Maar Nederland kan geen drie, vier of vijf jaar wachten

Een nieuwe, gebiedsgerichte analyse van de natuur kost tijd. Het opstellen van nieuwe Natuurdoelanalyses en beheerplannen kan meerdere jaren duren. Toch moet daarmee zo snel mogelijk worden begonnen. De feitelijke natuurtoestand en de oorzaken van eventuele problemen moeten immers de basis vormen voor noodzakelijke en effectieve maatregelen.

Maar Nederland - en dus ook boeren - kunnen niet drie, vier of vijf jaar wachten. Nederland zit op slot en daar moet nu een oplossing voor komen. Bedrijven moeten nu beslissingen nemen over investeringen, verduurzaming, bedrijfsontwikkeling en bedrijfsopvolging. Daarom moeten twee sporen tegelijkertijd worden gevolgd.

Spoor 1: Een betere basis onder het natuurbeleid
Leg een betere basis onder het natuurbeleid door per natuurgebied de feitelijke natuurtoestand en de oorzaken van eventuele problemen vast te stellen. Baseer nieuwe Natuurdoelanalyses en beheerplannen op actuele feiten, waarnemingen en monitoring, zodat maatregelen gericht worden ingezet waar ze aantoonbaar nodig en effectief zijn.

Spoor 2: Herstel de vergunningverlening
Voer op korte termijn een drempelwaarde of een systeem van significantiestroken in, zodat de vergunningverlening weer op gang komt. Een betere onderbouwing van het natuurbeleid mag geen reden zijn om Nederland nog jarenlang op slot te laten staan.

EEN CONCRETE ROUTE NAAR VERGUNNINGVERLENING

10. De concrete oplossingsrichting

Binnen de Landbouw Alliantie is ook een concrete technische en juridische oplossingsrichting ontwikkeld om Nederland snel uit het vergunningenslot te krijgen. Niet voor iedere activiteit is automatisch dezelfde zware natuurtoets noodzakelijk wanneer wetenschappelijk kan worden onderbouwd dat effecten beneden een bepaalde grens niet significant zijn.

De Landbouw Alliantie stelt twee mogelijke routes voor:
- een drempelwaarde naar Duits voorbeeld van 21 mol en 3% van de KDW, of
- een drempelwaarde in de vorm van significantiestroken van 250 meter langs stikstofgevoelige habitats

Het voorstel houdt in dat boven de vastgestelde drempelwaarde of binnen een significantiestrook een passende beoordeling en natuurvergunning noodzakelijk blijven. Onder de drempelwaarde of buiten de significantiestroken wordt ervan uitgegaan dat geen sprake is van een aantoonbaar causaal verband tussen emissie en stikstofdepositie op het betreffende natuurgebied. Een passende beoordeling en natuurvergunning zijn dan niet nodig. Een omgevingsvergunning blijft wel noodzakelijk. Met het plan van

de Landbouw Alliantie de vergunningverlening weer op gang brengen en ruimte creëren voor investeringen, verduurzaming en bedrijfsontwikkeling, zowel in de landbouw als in andere economische sectoren.

11. Ook dan blijft emissiereductie onderdeel van het verhaal

De concrete oplossingsrichting betekent niet dat de Landbouw Alliantie iedere vorm van emissiereductie onder de drempelwaarden of buiten de significantiestroken afwijst. Integendeel, in de bestaande inhoudelijke uitwerking wordt juist gesteld dat ook bij een drempelwaarde of significantiestroken benadering emissiereductiebeleid nodig blijft, mede vanwege Europese jurisprudentie en om een nieuw PAS-debacle te voorkomen. Daarbij worden onder meer genoemd:

- handhaving huidige niveau van productie plafonds
- stimulering van managementmaatregelen
- stimulering van technische maatregelen
- en toepassing van de best beschikbare, betaalbare en bewezen technieken bij omgevingsvergunningen

De Landbouw Alliantie zegt daarmee niet: geen reductie. De boodschap is: gerichte maatregelen waarvan noodzaak en effect kunnen worden onderbouwd. Dat maakt de centrale tegenstelling sterker: NEE tegen maatregelen zonder aantoonbare noodzaak. JA voor wat aantoonbaar werkt.

12. Wat moet de alternatieve route opleveren?

De bestaande inhoudelijke uitwerking noemt verschillende beoogde voordelen van de voorgestelde route. Bedrijfsontwikkeling – ook in andere economische sectoren – wordt weer mogelijk. PAS-melders en andere ondernemers die in de huidige vergunningensituatie zijn vastgelopen worden gelegaliseerd. En boeren moeten weer kunnen investeren in innovatie en verduurzaming.

VERGUNNINGVERLENING → INVESTERINGSRUIMTE → PERSPECTIEF

Natuurbeheer en waar nodig natuurverbetering, gebaseerd op een adequate inventarisatie van de feitelijke staat van de natuur en de oorzaken van eventuele problemen in plaats van op modelberekeningen, en een andere invulling van het vergunningensysteem zijn geen opeenvolgende opdrachten. Beide moeten gelijktijdig worden aangepakt.

DE VOORSTELLEN VAN DE LANDBOUW ALLIANTIE

13. Niet minder ambitie. Een andere aanpak.

De Landbouw Alliantie vraagt niet om stilstand. Zij ontkent niet dat zich hier en daar problemen voordoen wat betreft natuurbehoud en natuurverbetering. Zij zegt ook niet dat de Nederlandse landbouw zich niet verder hoeft te verbeteren. De Nederlandse landbouw heeft zich voortdurend aangepast en zal dat blijven doen. Maar ingrijpend beleid moet aantoonbaar noodzakelijk en effectief zijn en rekening houden met de gevolgen voor boeren, voedselproductie en samenleving.

Nederland bevindt zich in een vruchtbare delta en beschikt over natuurlijke omstandigheden, kennis en infrastructuur die ons land bijzonder geschikt maken voor voedselproductie. Dat is een kwaliteit waarmee zorgvuldig moet worden omgegaan. Tegelijkertijd moeten natuurproblemen serieus worden aangepakt.

De vraag is daarom niet: boer óf natuur? De vraag is: hoe zorgen we voor natuurbehoud en waar nodig verbetering én houden we perspectief voor een hoogwaardige Nederlandse voedselproductie? Daarvoor is een andere route nodig.

14. Wat vraagt de Landbouw Alliantie van minister Van Essen?

De gezamenlijke boodschap aan minister Van Essen kan in drie punten worden samengevat.

KIJK OPNIEUW

Stel per gebied de feitelijke natuurtoestand vast. Doe dat op basis van feiten, waarnemingen en monitoring. Als er problemen zijn met natuurbehoud of natuurverbetering, bepaal dan welke drukfactoren daadwerkelijk een rol spelen. Onderzoek daarbij niet alleen de rol van stikstof, maar ook die van hydrologie, waterkwaliteit, beheer, invasieve soorten en andere relevante factoren. Maak op basis daarvan plannen met beheermaatregelen in het gebied en indien nodig bronmaatregelen buiten het gebied met inachtneming van de sociaaleconomische impact van die maatregelen. Met andere woorden: laat nieuwe Natuurdoelanalyses opstellen op basis van een voor alle partijen acceptabele leidraad. En stel vervolgens nieuwe beheerplannen op.

DOE WAT WERKT

Richt eventueel noodzakelijke maatregelen op aantoonbare oorzaken van natuurproblemen. Maak vooraf duidelijk welk effect van een maatregel wordt verwacht. En meet vervolgens of de gewenste verbetering daadwerkelijk optreedt. Baseer maatregelen niet op modelberekeningen, maar onderbouw de noodzaak en het verwachte effect met actuele gegevens en de feitelijke situatie per gebied. Gericht ingrijpen waar dat aantoonbaar nodig is.

BIED PERSPECTIEF

Werk aan een route waarmee vergunningverlening weer mogelijk wordt. Onderzoek daarbij serieus de door de Landbouw Alliantie aangedragen concrete oplossingsrichting in de vorm van een drempelwaarde waarbij het begrip significante effecten uit de habitatrichtlijn wordt ingekaderd en waarbij Nederland weer van het slot kan komen.

Boeren moeten weer kunnen investeren, innoveren, verduurzamen en hun bedrijf ontwikkelen. En dat geldt trouwens ook voor andere sectoren in onze samenleving.

15. De boodschap van de Landbouw Alliantie

Nederland heeft een sterke landbouwsector. Dat is niet toevallig. We leven in een vruchtbare delta die bijzonder geschikt is voor voedselproductie. Generaties boeren hebben daar kennis, ondernemerschap en

innovatie aan toegevoegd. Dat heeft iets waardevols opgeleverd. En op iets waardevols moet je zeer zuinig op zijn!

Tegelijkertijd moet er aandacht zijn voor natuurbehoud en waar nodig natuurverbetering. Daarom kiezen we niet voor stilstand. Maar ook niet voor beleid waarvan onvoldoende duidelijk is of het op de juiste plaats het juiste probleem oplost.

We willen eerst weten wat er aan de hand is. We willen weten waardoor het wordt veroorzaakt. We willen maatregelen nemen die daarop aansluiten. En we willen vervolgens meten of die maatregelen daadwerkelijk werken. Tegelijkertijd kunnen boeren en andere ondernemers niet nog jaren wachten op rechtszekerheid en vergunningverlening. Daarom moeten natuurbehoud en waar nodig natuurverbetering én het herstel van vergunningverlening gelijktijdig worden aangepakt.

De Landbouw Alliantie kiest voor een andere aanpak. Niet tegen verandering, maar tegen maatregelen zonder aantoonbare noodzaak. En vóór maatregelen die aantoonbaar werken.

NEE tegen maatregelen zonder aantoonbare noodzaak.
JA voor wat aantoonbaar werkt.

Het moet en kan anders!

LANDBOUW ALLIANTIE

BOER • VOEDSEL • NATUUR • SAMENLEVING • TOEKOMST

Jeroen van Maanen
Woordvoerder Landbouw Alliantie
E-mail: j.vanmaanen@nmv.nu
Telefoon: 06-22707128

Jan Venneman
Inhoudelijk woordvoerder stikstofbeleid
E-mail: grinven@grinven.nl
Telefoon: 06-53665999

info@landbouwalliantie.nl